

Om Jon Arne Mogstads nya målningar

Att hitta det rätta tonfallet då man skriver om konst är av avgörande betydelse. Tonfallet bestäms ofta av den position, eller på sätt och vis av det avstånd, man väljer inför konstverket. Är man som beskådare medveten om att man blir tilltalad av konstverket eller om man hellre vill leva sig in i bildens värld krymper avståndet till det minimala.

Då jag tittar på Jon Arne Mogstads nya målningar, ser jag ett intressant drag i dem som kanske kan fungera som en ledtråd här. Här möter vi en tydlig blandning av en målare som egentligen väljer beskådarens roll i vilken han observerar livet, dess rörelser och förbillande bilder. Dessa kombineras med inlevelsens språk, då färger skapar en stämning eller det sätt färgen breds på duken blir tongivande. I observatörens roll väljer Mogstad bildfragment både bland mediabilder och bilder som påminner om sådana snabba visuella intryck som man får t.ex. då man kör i bil i en stad. Dessa är ofta halvt medvetna minnesbilder, vilka man fångar upp från den typ av visuell muzak, som omger oss. Å andra sidan har de en karaktär av minnesbilder, eller de liknar drömmens bildvärld. Gemensamt har alla dessa en egenskap som kunde kallas för flyktighet och som ofta hellre kategoriseras (filmbilder, reklambilder, porrbilder) än individueras. Trots detta är de nästan omedvetet valda från den bildström som rinner omkring oss. I den finns det dock alltid någonting som väcker ett intresse, som kanske stör eller fångar upp någonting från djupt lagrade minnen eller situationer då vi inte hunnit tänka igenom eller inte riktigt förstått vad vi ser. Denna känsla har säkert bidragit till att man minns bilden och att man har velat återkomma till den för att kunna ge den en mening och sätta den in i ett sammanhang.

Den samtida språkteorin konstaterar ofta att meningen finns i själva språket, och det är säkert värt att följa denna tanke även inom måleriet. Då man tänker på måleriet idag, kan man börja se att efter en lång period av undersökning av sina egna medel är måleriet inne i en period av syntes och dessa synteser gäller själva måleriets uttrycksmedel. De rent formella studierna har förskjutits till andra visuella områden, och det är kanske av denna orsak som måleriet ofta inte betraktas som det mest livskraftiga konstområdet idag. Då har man kanske inte sett måleriets intressanta fas i dag med dess språkliknande egenskaper, som möjliggör att detta språk hänvisar både till sig självt och till livet, så som musiken också gör. Inför dessa målningar kan man se att Mogstad använder måleriets olika traditioner, sida vid sida, men inte enbart måleriets, utan även filmens och fotografins. Ikonen, måleriets traditionella bildtyp som innebär att någonting presenteras som en likhet, kompletteras här av den måleriska gesten, den taktila ytan eller färgfält som fungerar antingen som markeringar eller som en resonansgrund för de övriga visuella elementen. Det är i dessa komplexa möten mellan olika visuella element och bildtyper där man blir medveten om den karaktäristik som djupast präglar dessa målningar. För mig är det det intensiva sätt dessa målningar lyckas bygga upp en egen värld som lever sitt eget liv och som kräver att bli tolkade på basen av sin inre helhet. Men denna helhet refererar till livet inom och omkring oss. På ett sätt möter vi här en privat värld, men en värld som förmedlas till oss på ett sätt som möjliggör kommunikation.

Denna kommunikation, vistelsen i bildens närvaro, har sin historia och sina redan avlagrade betydelser och sina anhöriga i måleriets familj. Sett från en annan synvinkel är vi inte längre inne i entydiga meningars värld utan hellre ute och rör oss på ett fält som kan generera olika betydelser, olika historier, olika reflektioner beroende på våra egna kunskaper om måleriet

och erfarenheter av livet. Detta fält av betydelser lever sitt eget liv, det är ingen färdig värld utan en händelse som tar form och intar betydelser i sitt möte med betraktarens blick och den värld som målningen (och dess målare) delar med betraktaren.

Denna serie av Mogstads målningar verkar också fungera som en rytmisk lek med detaljer både av olika bildmotiv och färgfält, visuella gester och stora glidande färgytor, fototekniska bilder och, det abstrakta och det representerande samt kombinationer av dessa. Dessa kombinationer leder till olika typer av seende. I ett ögonblick är vi i den snabba blickens område där man nästan omedvetet registrerar mera än analyserar. Dessa "snabba blickens bilder" konfronteras med meditativa färgytor, lugna oaser för reflektion - avstannandet och seendet som styrs av själva måleriprocessen och dess fysiska och psykologiska nyanser.

Vi ser på dessa målningar om och om igen.

Maaretta Jaukkuri